

ingediend op **19-A** (2022-2023) – Nr. 3-B
8 juni 2023 (2022-2023)

Verslag

namens de Commissie voor Leefmilieu,
Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie
uitgebracht door Inez De Coninck
aan de Commissie voor Algemeen Beleid,
Financiën, Begroting en Justitie

over het ontwerp van decreet

houdende aanpassing van de uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2023

Documenten in het dossier:

- 19-A** (2022-2023) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
 - Nr. 2: Amendement + Erratum
 - Nr. 3-A: Verslag aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie
- 18** (2022-2023) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
- 17** (2022-2023) – Nr. 1: Algemene toelichting
- 20-A** (2022-2023) – Nr. 1: Verslag van het Rekenhof over de aanpassing van de begroting
- 1699** (2022-2023) – Nr. 1: Ontwerp van programmadecreet

Samenstelling van de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie:

Voorzitter: Gwenny De Vroe.

Vaste leden:

Inez De Coninck, Andries Gryffroy, Freya Perdaens, Jeroen Tiebout, Wilfried Vandaele;
Bart Claes, Leo Pieters, Sam Van Rooy;
Stijn De Roo, Tinne Rombouts;
Steven Coenegrachts, Gwenny De Vroe;
Staf Aerts, Mieke Schauvliege;
Bruno Tobback.

Plaatsvervangers:

Annick De Ridder, Marius Meremans, Joris Nachtergaele, Axel Ronse, Nadia Sminate;
Carmen Ryheul, Stefaan Sintobin, Wim Verheyden;
Robrecht Bothuyne, Brecht Warnez;
Bart Tommelein, Bart Van Hulle;
Johan Danen, Chris Steenwegen;
Hannes Anaf.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

INHOUD

1.	Toelichting door minister Zuhail Demir	4
1.1.	Omgeving	4
1.2.	Energie	4
2.	Bespreking	5
3.	Indicatieve Stemming	6
	Gebruikte afkortingen	7

Op 6 en 7 juni 2023 werd in de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie het aan de commissie toegewezen deel van het ontwerp van decreet houdende de aanpassing van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2023 (*Parl.St.* VI.Parl. 2022-23, nr. 19-A/1) besproken. Op 6 juni werd het onderdeel Omgeving besproken. Op 7 juni vond de bespreking van het onderdeel Energie en Klimaat plaats en werd er ook indicatief gestemd. Tegelijk vond ook de bespreking plaats van het aan de commissie toegewezen deel van het ontwerp van programmadecreet houdende de bepalingen tot begeleiding van de begrotingsaanpassing 2023 (*Parl.St.* VI.Parl. 2022-23, nr. 1699/1).

1. Toelichting door minister Zuhail Demir

1.1. Omgeving

Minister *Zuhail Demir* licht toe dat de begrotingsaanpassing 2023 opgevat is als een 'light'-procedure. Concreet houdt dat in dat de begroting 2023 slechts beperkte wijzigingen ondergaat. Daarom werd er ook geen nieuwe beleids- en begrotings-toelichting opgemaakt maar alleen een toelichting bij de gehele begroting.

Tijdens deze begrotingsaanpassingen werden de saldi van de BA2023, het Vernieuwingsfonds en het Rubiconfonds, samen 75 miljoen euro, zoals voorzien ingekanteld in de begroting van het BRV-Fonds.

Voor het Vernieuwingsfonds gaat het over een saldo van 16 miljoen euro en voor het Rubiconfonds over een overgedragen saldo van 59 miljoen euro, een bedrag dat nog volledig ingezet kan worden voor de financiering van planschade in watergevoelige gebieden. Beide fondsen zijn zo volledig geabsorbeerd in het nieuwe BRV-Fonds.

In het kader van de dading met 3M werden de nodige middelen voor 2023 herverdeeld. Vanuit het Minafonds gaat ook 21 miljoen euro naar het beleidsdomein MOW en 12 miljoen euro naar het beleidsdomein WVG

Bij de OVAM wordt een budget van 2,2 miljoen euro uitgetrokken ter voorbereiding van de Europese verplichting vanaf 1 januari 2024 tot selectieve inzameling en verwerking van het gft-afval. Dat is een belangrijke maatregel om de recyclage-doelstellingen en klimaatambities in 2030 te kunnen halen. Dat wordt al voorzien in bepaalde sectoren en de uitrol naar gezinnen en kleine bedrijven wordt voorbereid. Zoals bepaald in het Vlaamse regeerakkoord wordt sterk ingezet op de inzameling van organisch-biologisch afval, dat zo hoogwaardig mogelijk wordt verwerkt. Zo worden bijkomende investeringen gestimuleerd in bijvoorbeeld voorvergistingsinstallaties voor gft-compostering.

Vanuit de VMM werd een compensatie aangeleverd van 528.000 euro ter dekking van de bijkomende taken bij Aquafin in uitvoering van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst. Dat komt overeen met een verschuiving van loonkosten voor een equivalent van 4,8 vte.

Ten slotte wordt ook de werkingstoelage ter aanvullende financiering van de drinkwatermaatschappijen verhoogd met 9,8 miljoen euro tot 150,6 miljoen euro onder meer wegens de gestegen energiekosten voor de zuivering van afvalwater. Zo blijft de drinkwaterfactuur betaalbaar voor de afnemers.

1.2. Energie

In 2022 en 2023 wordt de renovatie van het residentieel gebouwenpatrimonium versneld. Daarvoor werden de nodige budgetten uitgetrokken. Bij deze begrotings-

ronde werden de nodige vereffeningskredieten of betaalkredieten voorzien ter uitbetaling van de energiemaatregelen.

Het VEB koopt gas en elektriciteit aan voor entiteiten van de Vlaamse overheid. De huidige energieprijzen zijn gedaald ten opzichte van de ramingen van de begrotingsopmaak 2023. Daardoor dalen de geraamde ontvangsten van het VEB (min 226,7 miljoen euro) en overeenkomstig ook de uitgaven voor de aankoop van energie voor de Vlaamse overheid.

Het Vlaams Parlement keurde ook een verhoging van de dotatie van de VREG goed. Die beslissing werd meegedeeld aan de Vlaamse Regering op 7 december 2022. Op dat ogenblik lagen de begrotingsdecreten voor begrotingsopmaak 2023 al ter bespreking in het Vlaams Parlement en kon de Vlaamse Regering dus geen onmiddellijk gevolg geven aan die beslissing. Bij de begrotingsaanpassing 2023 werd dat geremedieerd en werd de dotatie van de VREG verhoogd tot 7,28 miljoen euro in uitvoering van de beslissing van het Vlaams Parlement.

De kapitaalsmachtiging van de Mijn VerbouwLening werd wegens het enorme succes met meer dan achttienduizend aanvragen op negen maanden tijd, sterk verhoogd tot een maximum van 572 miljoen euro voor het begrotingsjaar 2023. Het maximum voor de periode 2021 tot en met 2024 werd ook verhoogd tot 1 miljard euro.

Verder werden de ESR-ontvangsten van het Klimaatfonds herhaald in functie van de gerealiseerde veilingen en de overeenkomstige emissieprijs. Bij begrotingsopmaak werd uitgegaan van een veilingopbrengst van 80 euro per ton. Op basis van de gerealiseerde veilingprijs (mei 2022 tot en met januari 2023) en de geraamde veilingprijs voor februari 2023 tot april 2023 wordt nu uitgegaan van een gewogen gemiddelde van 76,55 euro per ton. Overeenkomstig dalen de ontvangsten zo met 13,2 miljoen euro.

Ten slotte werden de nodige ontvangsten vanuit Europa voor het FOSSTER-project ingeschreven alsook de overeenkomstige loon-en werkingskredieten ter realisatie van het project.

2. Bespreking

Bruno Tobback vraagt extra toelichting bij de herverdeling van de schadevergoeding van 100 miljoen euro van 3M naar WVG en MOW. Voor Vooruit moeten die middelen dienen als echte compensatie aan de omwonenden voor hun schade. Hij gaat ervan uit dat het deel dat naar WVG gaat wel dient om de gezondheidsonderzoeken te financieren die zijn gevoerd. Voor het deel dat naar MOW gaat is het hem minder duidelijk waarvoor dat moet dienen en hoe dat de omwonenden en de rechtstreeks getroffen kan helpen. Het gaat daar ook over meer dan 35 miljoen euro.

Mieke Schauvliege heeft ook een vraag over de herverdeling van de schadevergoeding van 100 miljoen euro van 3M. In de toelichting las zij dat een deel van die middelen dient voor de sanering van de Royerssluis. Ze vraagt of dat correct is, want zij vindt dat eigenaardig. Er werd een saneringsovereenkomst opgesteld waarbij heel wat middelen ter beschikking gesteld worden om de buurt te saneren. In welke mate is dat niet louter het doorsluizen van middelen naar een groot bouwproject van de Vlaamse overheid? Ze wil weten waar die middelen precies naartoe gaan en wat dat te maken heeft met de sanering van 3M.

Daarnaast heeft ze nog een vraag over de extra toelage van 9,8 miljoen euro voor de drinkwatermaatschappijen. De minister linkte dat aan de verhoogde energie-

prijzen. Heeft dat dan niets te maken met de verstrengde normen om het drinkwater te saneren?

Minister *Zuhal Demir* legt uit dat was afgesproken dat de 100 miljoen euro waarvan sprake, zou worden verdeeld over haar bevoegdheden en de bevoegdheden van haar collega's minister Hilde Crevits en minister Lydia Peeters. Er was afgesproken dat die middelen gaan naar kosten die rechtstreeks gekoppeld zijn aan de sanering van de PFAS-vervuiling vanuit 3M. De exacte verdeling binnen het Agentschap Wegen en Verkeer moet opgevraagd worden in de Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken. Voor wat betreft het aandeel aan Zorg en Gezondheid gaat het inderdaad over onderzoeken die plaatsvinden.

De verhoging van Aquafin is niet het gevolg van strengere regelgeving maar wel van de verrekening van de energiekosten. Aquafin koopt haar energie in en daar waren meerkosten aan verbonden. Daarnaast werden de gezondheidsindex en de vuilvraagparameter conform het vergoedingsmodel verrekend. Het gevolg is de bijstelling van 9,8 miljoen euro.

3. Indicatieve Stemming.

Het aan de commissie toegewezen deel van het ontwerp van decreet houdende de aanpassing van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2023 wordt indicatief aangenomen met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding.

Gwenny DE VROE,
voorzitter

Inez DE CONINCK,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

BRV	Beleidsplan Ruimte Vlaanderen
ESR	Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen
FOSSTER	Flemish One-Stop-Shop Towards Energy-efficient Renovation
Minafonds	Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur
MOW	Mobiliteit en Openbare Werken
OVAM	Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij
PFAS	poly- en perfluoralkylstoffen
VEB	Vlaams EnergieBedrijf
VMM	Vlaamse Milieumaatschappij
VREG	Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt
vte	voltijdsequivalent / voltijdsequivalent
WVG	Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (beleidsdomein van de Vlaamse overheid)